

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ (за інтернет-ресурсами)

21.05.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Озірна, Буковський, Сухолиткий-Собчук: Мінкульт оголосив нових експертів «Тисячovesни». – Діана Горон](#)

[Оголосили лауреаток премії, заснованої на честь загиблої Ніки Кожушко](#)

[росія пошкодила краєзнавчий музей у Конотопі на Сумщині. – Дар'я Лобанок](#)

Вшанування пам'яті

[Україна повертає полковника УНР Андрія Мельника. – Олександр Алфьоров](#)

[У Львові презентували видання до 100-річчя Бориса Возницького. – Микола Шмигін](#)

[«Для галочки мені не потрібно»: донька В'ячеслава Хурсенка заборонила Луцькому палацу культури проводити вечори пам'яті без її дозволу. – Катерина Ношкалюк](#)

Креативні індустрії

[Український артбук «Шлях зерна» отримав міжнародну відзнаку The One Show. – Оксана Заблоцька](#)

[«Вишита спадщина». Бренд «\[не\] хустка» створив нову колекцію аксесуарів до 20-річчя Дня вишиванки. – Катерина Кадакова](#)

Фестивалі

[Фестиваль «Протасів Яр» пам'яті Романа Ратушного відбудеться 3–5 липня в Києві. – Валерія Буняк](#)

Театр

[Театр «Нафта» покаже виставу «Оргія кіборгів» в Австрії та Бельгії. – Олексій Содома](#)

[MÖDRANIHT: театр як жест на території театру. – Олена Мигашко](#)

Музика

[Музика про секс, килим, сонячних зайчиків. Музикант_ки анонсують Київські музичні прем'єри-2026. – Іванна-Анастасія Косінська](#)

Візуальні мистецтва

[На виставці «Modern Freedom» у Нью-Йорку показали роботи десятиох](#)

[українських митців. – Діана Горон](#)

[Chavvah – означає «жива». Відкриття](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Римма Зюбіна стане амбасадоркою 13-го «Чілдрен Кінофесту»: оголосили також склад журі. – Оксана Заблоцька](#)

[«Летять хмари з великою швидкістю»: історія виховання у форматі фронтової хроніки. – Дмитро Десятерик](#)

[У Харкові покажуть кіноальманах від Довженко-Центру. – Олексій Содома](#)

[Коли на кону хата під Києвом: завершилися знімання комедії «Родичі» про боротьбу за спадок \(постер\)](#)

[Розпочато зйомки нової романтичної комедії «Роман у спадок»](#)

Просвітництво

[Гастрономічний фронт: як українська кухня допомагає дипломатам в Італії розповідати про нашу культуру. – Віолетта Луньова](#)

Література. Книговидання

[Що варто відвідати на «Книжковому Арсеналі 2026»? Дискусії, презентації та перформанси в одному гіді](#)

[«Межі причетності»: Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера» оголосив фокусну тему. – Олена Бурдюк](#)

Музейна справа

[У Києві відкрили археологічний музей на території Михайлівського Золотоверхого монастиря. – Дар'я Лобанок](#)

[Музей Ханенків презентував відреставровані автентичні двері, пошкоджені російським обстрілом у 2022 році. – Марія Кабацій](#)

[Скарби та традиції зачісок: в Ужгороді презентували унікальні етнографічні видання. – Микола Шмигін](#)

[Луцьк: у краєзнавчий музей передали картини волинських художників. – Микола Шмигін](#)

Охорона культурної спадщини

[Україна подала вишиванку до Списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО. – Поліна Горлач](#)

Читання

[«У наших просторах не буде байдужості та дискримінації, а будуть нові креативні виклики та проекти». Розмова із засновником книгарень «Сенс»](#)

Олексієм Ерінчаком. – Ольга Кириленко

Міжнародне співробітництво

Швеція передала Україні репліку бойової хоругви Богдана Хмельницького. – Катерина Ганжа

«Мінотавр» Звягінцева: найчесніший фільм про сучасну росію у Каннах? – Соня Вселюбська

Індійський режисер Шекар Капур створить фільм про вченого з Одеси Вальдемара Хавкіна. – Анастасія Большакова

Загальні питання

Озірна, Буковський, Сухолиткий-Собчук: Мінкульт оголосив нових експертів «Тисячovesни». – Діана Горон

Міністерство культури України представило нових експертів ініціативи Президента України В. Зеленського зі створення українського культурного продукту «Тисячovesна». Це: Ж. Озірна – кінорежисерка, сценаристка; А. Павленко – помічниця генерального директора Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки, акторка, режисерка озвучення та дубляжу; В. Робський – режисер, сценарист, продюсер, волонтер, експерт Українського культурного фонду та програми Culture Helps Solidarity, член Української кіноакадемії, Національної спілки кінематографістів та Української гільдії режисерів; Я. Пілунський – кінооператор, режисер, військовослужбовець; О. Максимчук – кінопродюсер, член правління Української кіноакадемії та Європейської кіноакадемії; Н. Серебрякова – кінокритикиня, пише для міжнародних та українських медіа; Д. Сухолиткий-Собчук – автор фільмів «Памфір» і «Тиха повінь», засновник сценарної платформи «Тераріум»; Ю. Самусенко – культурний продюсер, кінокритик, журналіст, автор книги «Як це дивитися: українське кіно незалежності», співавтор подкасту «Додивитесь в кіно», автор радіоблогу «Області кіно», ветеран; С. Буковський – кінорежисер, актор, автор численних документальних фільмів, представник критичної школи української документалістики; Б. Жук – директор кінофестивалю Sunny Bunny, програмер кінофестивалю «Молодість», член Європейської кіноакадемії, перекладач. Як розповіла віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури Т. Бережна, з 10 червня до 21 липня кожен проєкт оцінюватимуть п'ять експертів, а розподіл заявок відбуватиметься через онлайн-жеребкування. Усі проєкти, які наберуть 60 балів, пройдуть до третього етапу – публічного пітчінгу. Загалом до роботи в межах «Тисячovesни» долучаться понад 120 представників української культурної та креативної індустрії, які працюватимуть у семи конкурсних комісіях за напрямками. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/249895/2026-05-20-ozirna-bukovskyy-sukholytkyy-sobchuk-minkult-ogolosyv-novykh-ekspertiv-tysyachovesny/>

Оголосили лауреаток премії, заснованої на честь загиблої Ніки Кожушко

19 травня, в день народження загиблої мисткині В. Кожушко, оголошено лауреаток премії «Генерація Ніка». Ними стали: Є. Теплякова в категорії «література»; К. Носаль у категорії «живопис». Спеціальну відзнаку премії «Генерація Ніка» від художньої студії Aza Nizi Maza отримала К. Надточій. Також двох митців відзначено премією-сюрпризом у спеціальній військовій номінації – В. Хмелівську й В. Малишева. За словами менеджерки премії М. Ляшенко, кількість учасників цього року зросла на 45% – всього отримано 246 заявок. Докладніше:

<https://chytomo.com/oholosyly-laureatok-premii-zasnovanoi-na-chest-zahybloi-niky-kozhusko/>

росія пошкодила краєзнавчий музей у Конотопі на Сумщині. – Дар'я Лобанок

У ніч проти 20 травня під час масової атаки по Конотопу на Сумщині російський дрон прямим влучанням пошкодив будівлю Конотопського краєзнавчого музею імені Олександра Лазаревського, повідомив перший заступник міністра культури України І. Вербицький. За його словами, пошкоджено покрівлю, входні двері, внутрішні перегородки, стелю, підлогу, всі зали будівлі. Наразі співробітники музею працюють над аналізом і оцінкою пошкоджень, а також переміщенням майна, яке перебувало в приміщенні. Після цього вирішуватимуть наступні кроки зі збереження будівлі. Вербицький зауважив, що фондосховище музею вціліло. На цей час із закладу вже було вивезено цінності перших двох етапів евакуації. Тривала робота над пакуванням і подальшим переміщенням. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyskiy-dron-poshkodiv-konotopskiy-muzey-na-sumshchini-315077/>

Вшанування пам'яті

Україна повертає полковника УНР Андрія Мельника. – Олександр Алфьоров

«19 травня в столиці Великого герцогства Люксембург відбулася знаменна подія: було ексгумоване тіло полковника Січових Стрільців А. Мельника та його дружини С. Федак. Мав за честь долучитися до цього процесу на етапі задуму, ще в січні, коли ми з А. Сибігою отримали доручення Президента В. Зеленського розглянути можливість повернення в Україну борців за Незалежність. Тоді почалися перші кроки, які втілилися у спільну роботу багатьох... Після ексгумації було проведено церемонію, яка наслідувала церемонію чину похорону полковника, але вже отримала і нові традиції, як-то запропоноване Українським інститутом національної пам'яті після промов насипання учасниками землі з місця поховання до мішечка, з якого вона буде досипана на місце перепоховання. Труни вирушили до України. До Незалежної України, що бореться з тим самим ворогом, як і сто років тому. Маю роз'яснити питання, що найчастіше чую від скептиків: 1. Чому зараз? 35 років Незалежності – це зарано? Цей процес мав би початися із здобуттям Незалежності. 2. Якщо росія знищить? Могили наших героїв не захищені і за кордоном. 3. За кордоном вони будуть збережені, а в Україні війна. Кому вони будуть потрібні за кордоном, якщо (не припусти Бог) ми не захистимо їх в Україні? Україна зараз воює за існування вже не Держави, а самої Державності. 4. Чи це разова акція? Ні, не разова. Це початок великої програми з повернення наших героїв. Зокрема, багато могил перебувають у загрозовому стані. Нагадаю, у 2017 році ми ледь не втратили Олександра Олеся. 5. Слід повертати тіла наших загиблих у цій війні. Чудово розумію цей біль, але це не протиставні ситуації. Повертати слід усіх. 6. Україна воює, є більш нагальні справи. Так, у нашої Держави багато викликів. Але, згадайте, чому Україна воює? Чи не тому, що слід було з першого дня незалежності відновлювати ідентичність? І що не Ленін створив Україну. 7. Це перше перепоховання? Ні, не вперше, багато років

тому такі процеси починалися, але припинилися. Інститут готує інформацію про інші поховання. 8. Що далі? А далі створення Національного Пантеону...». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/blogs/1073466-ukrayina-povertaje-polkovnika-unr-andriia-melnika>

У Львові презентували видання до 100-річчя Бориса Возницького. – Микола Шмигін

19 травня у Львівській обласній науково-педагогічній бібліотеці презентовано новий номер часопису «Наша Спадщина». Випуск присвячено 100-річчю від дня народження Героя України, легендарного мистецтвознавця Б. Возницького, а саму подію приурочено до Міжнародного дня музеїв. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1073784-u-lvovi-prezentuvali-vidannia-do-100-riccia-borisa-voznickogo>

«Для галочки мені не потрібно»: донька В'ячеслава Хурсенка заборонила Луцькому палацу культури проводити вечори пам'яті без її дозволу. – Катерина Ношкалюк

Донька українського співака, композитора та автора пісень В. Хурсенка, М. Хурсенко, публічно заборонила Луцькому палацу культури вшановувати пам'ять свого батька без її письмового дозволу. Конфлікт між М. Хурсенко та адміністрацією закладу спалахнув за два тижні до дня народження співака. Сторони розійшлися в оцінці готовності та змісту запланованих заходів. Палац, зі свого боку, наполягає, що планував повноцінний цикл подій, а не формальний захід. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/1073731-dlia-galocki-meni-ne-potribno-donka-viaceslava-xursenka-zaboronila-luckomu-palacu-kulturi-provoditi-vecori-pamiati-bez-yiyi-dozvolu>

Креативні індустрії

Український артбук «Шлях зерна» отримав міжнародну відзнаку The One Show. – Оксана Заблоцька

Артбук «Шлях зерна» отримав відзнаку Merit від The One Show – міжнародної нагороди в галузях реклами, дизайну та цифрового маркетингу. Його відзначено в категорії Print & Promotional (Craft / Photography). Йдеться про лімітоване видання, створене за ініціативи найбільшого агроекспортера України компанії Kernel. Книга висвітлює події сучасної історії – від блокади морських портів через російську агресію, підписання Чорноморської зернової ініціативи й обстріли агроінфраструктури до початку дії українського зернового коридору. Дизайн видання придумала креативна агенція Postmen. Книга містить фото й ілюстрації українських фотографів, архівні матеріали міжнародних видань, а також ексклюзивні зйомки зернових культур. «Шлях зерна» – це не лише мистецький проєкт, а й інструмент дипломатії. У грудні 2024-го артбук презентували на підтримку ініціативи Президента України В. Зеленського «Зерно з України» та на міжнародній аграрній виставці в Берліні. А січні 2025-

го – в «Українському домі» в межах Міжнародного економічного форуму в Давосі. Фото з артбуку виставлені в дипмісіях ЄС у країнах Глобального Півдня та посольствах України. Це не перша нагорода для видання. Воно вже отримувало визнання на міжнародних і українських конкурсах: Impact Awards Europe, ADC Europe, Epica Awards, Effie Awards Ukraine, Kyiv International Advertising Festival, ADC UA Awards, Ukrainian Design: The Very Best Of, Ad Black Sea. Також у травні 2026-го «Шлях зерна» отримав золото на Vaku Flames. The One Show – одна з найпрестижніших міжнародних премій у сфері реклами, дизайну та креативних індустрій, яку понад 50 років вручає The One Club for Creativity. Її символом є Gold Pencil («Золотий олівець»), а переможців визначає журі з понад 300 лідерів галузі з усього світу. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1313221-ukrainskij-artbuk-slah-zerna-otrimav-miznarodnu-vidznaku-the-one-show/>

«Вишита спадщина». Бренд «[не] хустка» створив нову колекцію аксесуарів до 20-річчя Дня вишиванки. – Катерина Кадакова

До Дня вишиванки та 20-річчя свята бренд «[не] хустка» разом із ГО «Всесвітній день вишиванки» презентував нову колекцію аксесуарів «Вишита спадщина». Головна ідея колекції – показати, що українська вишивка може бути частиною сучасного щоденного стилю. Саме тому її слоган – «Віднайдена, щоб голосно бути». Бренд не копіює оригінальні елементи вишивки буквально, а осмислює їх у сучасному форматі. Докладніше:

<https://divoche.media/2026/05/20/vyshyta-spadshchyna-brend-ne-khustka-stvoryv-novu-kolektsiiu-aksesuariv-do-20-richchia-dnia-vyshyvanky/>

Фестивалі

Фестиваль «Протасів Яр» пам'яті Романа Ратушного відбудеться 3–5 липня в Києві. – Валерія Буняк

У Києві відбудеться четвертий фестиваль «Протасів Яр» пам'яті громадського активіста і розвідника 93 бригади «Холодний яр» Р. Ратушного (позивний «Сенека»). Захід пройде 3–5 липня на галявині Протасового Яру. Фокус-темою обрали слова філософа-стоїка Сенеки: «Щоб слова не дзвеніли, а важили». Фестиваль є майданчиком для популяризації сучасного і традиційного мистецтва, історії, правозахисних і громадських ініціатив. У програмі щогорічного заходу – дискусії та публічні розмови, екскурсії, музичні виступи, театральні та музично-поетичні перформанси. Вперше під час нього спеціальні події представлять інші українські фестивалі – друзі та партнери «Протасового Яру». Докладніше:

<https://cs.detector.media/infospace/texts/186719/2026-05-20-festyval-protasiv-yar-pamyati-romana-ratushnogo-vidbudetsya-3-5-lypnya-v-kyievi/>

Театр

Театр «Нафта» покаже виставу «Оргія кіборгів» в Австрії та Бельгії. – Олексій Содома

Виставу «Оргія кіборгів» присвячено темі екоциду. Її назва відсилає до виразу американської професорки Донни Гаравей, яка називає сучасну війну «оргією кіборгів». Для європейської аудиторії постановка прагне висвітлити ту шкоду, яку росія завдала екології в Україні. Паралельно вистава намагається пояснити чому українці залишаються у своїй країні попри постійну небезпеку. Показ «Оргії кіборгів» відбудеться в австрійському місті Грац 30 травня, а у бельгійському Лювені – 9 червня. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/cyborg-orgy-abroad/>

МЌDRANIHT: театр як жест на території театру. – Олена Мигашко

«У травні на Кї FEST відбулася прем'єра нової роботи колективу OPERA APERTA – „Mōdraniht. Songs of winter war”. Це третя частина „екологічної трилогії” (поряд з „Chornobyldorf” та „GAIA-24”), присвяченої катастрофам і пейзажам смерті як результату розгортання тоталітарних ідеологій. Водночас, кожна з історичних подій, що лежать в основі трилогії (вибух Чорнобильської АЕС, обстріл Каховської ГЕС, осушення Аральського моря), є лише відправною точкою для створення невербалізованої театральної дійсності, значно ширшої за окремі наративи про них. Колектив, назва якого відсилає до концепції „відкритого твору” Умберто Еко, створює не драматичний, не класично-музичний, не комерційний і не конвенційний в українському ландшафті театр. Географія показів простягається до Відня й Роттердаму, але прем'єри творів завжди проводять в Україні». Авторка розповідає, якою вийшла нова опера, що трансформуватиметься у подорожах за кордон у найближчі місяці. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2026/05/21/739582_mdvaniht_teatr_yak_zhest.html

Музика

Музика про секс, килим, сонячних зайчиків. Музиканти анонсують Київські музичні прем'єри-2026. – Іванна-Анастасія Косінська

23 травня у столиці стартує фестиваль сучасної музики «Київські музичні прем'єри», що традиційно об'єднує музичну спільноту навколо нових українських творів та актуальних музичних практик. Упродовж дев'яти днів у програмі буде представлено симфонічні й камерні концерти, хорові проекти, вечори нової вокальної музики, перформативні формати, творчі зустрічі й спеціальні події за участі молодих виконавців та незалежних ансамблів. Концерти відбуватимуться на різних майданчиках: основні події – у Національній філармонії, а також – у музичній академії, академії мистецтв, Національній спілці композиторів і в культурному просторі «Культмотив». Музиканти й музикантки розповідають про найцікавіші камерні події фестивалю – концерти скрипаля А. Кедровського, ансамблів Margines, Petrichor, дуету Р. Фотуйми і Д. Шутко, а також спецпроект Tapestry за участі Ensemble 24, Т. Хорощун, Rogulyay та Clemens Poole. Докладніше:

<https://theclaquers.com/posts/16813>

Візуальні мистецтва

На виставці «Modern Freedom» у Нью-Йорку показали роботи десятиох українських митців. – Діана Горон

У Нью-Йорку, США, відкрито міжнародну виставку «Modern Freedom», у межах якої представлено роботи десяти українських митців і понад 80 робіт художників з країн Центральної та Східної Європи, повідомила пресслужба Фондації Пилипа Орлика – організатора української експозиції. Зокрема, презентовано: проєкт «Паляниця» Ж. Кадирової, аудіовізуальну інсталяцію «Вибухи біля музею» Я. Малащука і Р. Хімея, кінетичну інсталяцію С. Петлюка «Коли розвіється туман», текстильну роботу «Мара» Д. Чечушкової, серію полотен К. Мельник і Н. Лісової, а також інші роботи, присвячені темам війни, пам'яті, втрати дому та збереження гідності. Художниця Н. Лісова назвала присутність українських робіт у Нью-Йорку значною мистецькою підтримкою на п'ятому році повномасштабного вторгнення РФ. Головний консультант Фондації Пилипа Орлика, надзвичайний і повноважний посол України І. Харченко сказав, що концепція виставки підкреслює спільний культурний простір Центрально-Східної Європи та водночас акцентує на самотності української культури. Виставка триватиме до 31 серпня в Інституті Пілецького у США, який організував проєкт разом з Університетом Острави. З української сторони партнерами стали Фондація Пилипа Орлика, Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики та Одеський національний художній музей. Докладніше:

<https://cs.detector.media/community/texts/186720/2026-05-20-na-vystavtsi-modern-freedom-v-nyu-yorku-pokazaly-roboty-desyatokh-ukrainskykh-mytsiv/>

Chavvah – означає «жива». Відкриття

Відкрито проєкт української художниці А. Тихої, присвячений Дню матері. Виставка триватиме до 14 червня в галереї «Хлібня» Національного заповідника «Софія Київська». Докладніше:

<https://mitec.ua/chavvah-oznachaye-zhyva-vidkryttya/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Римма Зюбіна стане амбасадоркою 13-го «Чілдрен Кінофесту»: оголосили також склад журі. – Оксана Заблоцька

Тринадцятий «Чілдрен Кінофест» оголосив ключові імена фестивалю, склад журі та фіналістів дитячого кіноконкурсу. Почесною амбасадоркою цьогорічної події стала українська акторка театру і кіно Р. Зюбіна. Захід традиційно об'єднає дитяче та підліткове кіно з України та Європи. У межах дитячого кіноконкурсу з понад 120 заявок відібрано 18 фіналістів. Роботи юних режисерів і режисерок (тривалістю від 1 до 8 хвилин) покажуть у кінотеатрах 12 міст України 20 червня, а також онлайн на платформі фестивалю, доступній для глядачів у всьому світі. Фіналісти змагатимуться за низку нагород: головний приз за найкращий український дитячий фільм – 10 тисяч гривень, окремі відзнаки за ігрове й анімаційне кіно в різних вікових категоріях, а також приз

глядацьких симпатій. Переможців оголосять 21 червня на церемонії закриття фестивалю. Окрім конкурсу дитячих фільмів, програма охоплює: міжнародну добірку європейського дитячого кіно; онлайн-колекцію «Північне сяйво. Найкраще дитяче кіно країн Північної Європи», до якої увійшло 12 фільмів зі Швеції, Норвегії, Фінляндії, Данії та Ісландії; ретроспективу ірландської анімаційної студії Cartoon Saloon. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1313317-rimma-zubina-stane-ambasadorkou-13-go-cildren-kinofestu-ogolosili-takoz-sklad-zuri/>

«Летять хмари з великою швидкістю»: історія виховання у форматі фронтової хроніки. – Дмитро Десятерик

Повнометражний дебют документаліста і військовослужбовця Р. Островського «Летять хмари з великою швидкістю» здобув головну нагороду міжнародного кінофестивалю goEast у німецькому місті Вісбаден. Автор розповідає про фільм докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/249898/2026-05-20-letyat-khmary-z-velykoju-shvydkisty-istoriya-vykhovannya-u-formati-frontovoi-khroniky/>

У Харкові покажуть кіноальманах від Довженко-Центру. – Олексій Содома

23 травня у культурно-громадському центрі DRUK відбудеться показ кінодобірки Довженко-Центру «Українська нова хвиля. Ми є». Докладніше:

<https://lyuk.media/news/ukrainian-new-wave/>

Коли на кону хата під Києвом: завершилися знімання комедії «Родичі» про боротьбу за спадок (постер)

17 вересня в український прокат вийде комедія «Родичі» – історія про сімейні перипетії навколо спадку. Автором ідеї, продюсером і режисером картини став Є. Таллер. Виробництвом стрічки займається компанія «МаркерМедіа» на замовлення КІЇВФІЛЬМ, а дистрибуцією фільму в Україні опікується Green Light Films. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/znimannia-komedii-rodychi/>

Розпочато зйомки нової романтичної комедії «Роман у спадок»

Фентезійна історія про кохання не з цього світу між дівчиною і красенем-домовиком та родинну спадщину на Полтавщині з'явиться на екранах уже наступної зими. Режисер – В. Шпаков. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/ziomky-komedii-roman-u-spadok/>

Просвітництво

Гастрономічний фронт: як українська кухня допомагає дипломатам в Італії розповідати про нашу культуру. – Віолетта Луньова

Український ресторатор М. Олексів, який уже понад 20 років популяризує українську кухню в Італії, провів зустріч із послом України в Італії І. Брусиллом. Під час розмови сторони обговорили нові напрями культурно-гастрономічної дипломатії та майбутні проекти, покликані популяризувати українську культуру за кордоном через гастрономію, культурні події та

міжнародні колаборації. За словами Олексіва, українська кухня сьогодні стала не лише гастрономічним трендом, а й важливим елементом міжнародної комунікації про Україну. Докладніше:

<https://ktoday.com.ua/92613/gastronomichnyj-front-yak-ukrayinska-kuhnya-dopomagaye-dyplomatom-v-italiyi-rozpovidaty-pro-nashu-kulturu/>

Література. Книговидання

Що варто відвідати на «Книжковому Арсеналі 2026»? Дискусії, презентації та перформанси в одному гіді

Путівник подіями «Книжкового Арсеналу» 2026 року – книжкові презентації, дискусії, перформанси тощо. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1312753-so-varto-vidvidati-na-knizkovomu-arsenali-2026-diskusii-prezentacii-ta-performansi-v-odnomu-gidi/>

«Межі причетності»: Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера» оголосив фокусну тему. – Олена Будько

У Луцьку 25–26 липня вшосте відбудеться Міжнародний літературний фестиваль «Фронтера». Захід проходитиме на території Музейного простору «Окольний замок» і Волинського фахового коледжу НУХТ. У програмі – дискусії, поетичні читання, музика, стендап і міждисциплінарні заходи, учасниками яких стануть українські й іноземних автори й авторки. Серед них, зокрема, митці з Іспанії, Португалії, Нідерландів, Чилі, Польщі. Фокусна тема цьогорічного заходу – «Межі причетності». Під час події учасники говоритимуть про вибір не залишатися осторонь і про спільність, що стає опорою для кожного з нас. Докладніше:

<https://zahid.espreso.tv/kultura-mezhi-prichetnosti-mizhnarodniy-literaturniy-festival-frontera-ogolosiv-fokusnu-temu>

Музейна справа

У Києві відкрили археологічний музей на території Михайлівського Золотоверхого монастиря. – Дар'я Лобанок

У Києві на території Михайлівського Золотоверхого монастиря відкрито музейно-археологічний простір «Надбрамна церква та Київ Х–ХІІІ століть», повідомляє ДІАЗ «Стародавній Київ». Музей розташовано над залишками Надбрамної церкви, зведеної у ХІІ столітті, яка виконувала функцію вхідної брами. У заповіднику зазначили, що під час археологічних досліджень у 1998–1999 роках тут виявлено фундаменти, апсиду та два склепи, один з яких був із людськими останками. Археологічні дослідження проводили під керівництвом доктора історичних наук Г. Івакіна. Тоді вивчалися залишки мурованої брами ХІІ століття на території монастиря. Це місце хотіли музеєфікувати: розкоп накрили павільйоном-ротондою, історичні фундаменти законсервували піском. Потім про пам'ятку забули. Однак до керівника заповідника Р. Маленкова звернувся археолог І. Зоценко з проханням оглянути фундаменти колись розкопаної надбрамної церкви Михайлівського Золотоверхого монастиря. Так почалася робота над музейним простором. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/u-kiyevi-vidkrili-muzej-na-teritoriji-mihaylivskogo-zolotoverhogo-monastirya-315068/>

Музей Ханенків презентував відреставровані автентичні двері, пошкоджені російським обстрілом у 2022 році. – Марія Кабацій

Київський Музей Ханенків у Міжнародний день музеїв, 18 травня, презентував відновлені автентичні дерев'яні двері кінця XIX століття. Вхідні та внутрішні двері музею було пошкоджено під час масованого російського обстрілу центру столиці 10 жовтня 2022 року. За словами директорки Музею Ханенків Ю. Ваганової, протягом проєкту, що тривав з кінця 2022 року, відновили п'ять пар дверей – дві вхідні й три на другому поверсі. Реставрацію та відновлення історичних дверей підтримали UNESCO Ukraine, уряд Японії та CER (Cultural Emergency Response). Спеціалістка ЮНЕСКО з питань культури Стефані Грюссінгер зазначила, що в контексті сучасної України музей також є символом стійкості та надії. Вона подякувала Музею Ханенків за співпрацю, а дослідникам, реставраторам, експертам – за пророблену роботу. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1313349-muzej-hanenkiv-prezentuvav-vidrestavrovani-avtenticni-dveri-poskodzeni-rosijskim-obstrilom-u-2022-roci/>

Скарби та традиції зачісок: в Ужгороді презентували унікальні етнографічні видання. – Микола Шмигін

У Закарпатському музеї народної архітектури та побуту презентовано два фундаментальні альбоми, присвячені матеріальній та духовній спадщині краю: «Скарби ужгородського скансену» та «Традиційні головні убори та зачіски Закарпаття кінця XIX – початку XX ст.». Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1073690-skarbi-ta-tradiciyi-zacisok-v-uzgorodi-prezentovali-unikalni-etnograficni-vidannia>

Луцьк: у краєзнавчий музей передали картини волинських художників. – Микола Шмигін

Фондову колекцію живопису Волинського краєзнавчого музею поповнено творами мистецтва волинських художників О. Байдукова (1923–2005), А. Климова (1936–2017), Л. Хведчука (1936 р.н.) та невідомого майстра. Вісім картин цих митців тривалий час були окрасою Волинської обласної інфекційної лікарні. 19 травня за рішенням Волинської обласної ради ці картини передано на постійне зберігання в музей. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/1073821-luck-u-krajeznavcii-muzei-peredali-kartini-volinskix-xudozNIKiv>

Охорона культурної спадщини

Україна подала вишиванку до Списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО. – Поліна Горлач

У Мінкульті наголосили, що вишиванка є важливим символом ідентичності, єдності та стійкості українців. Вона супроводжує людину від народження до важливих родинних і суспільних подій та відображає регіональні особливості й культурне різноманіття України. У відомстві також

зауважили, що особливу роль у збереженні традиції відіграють майстри й майстрині, культурні інституції, освітні заклади та громадські організації, які досліджують і популяризують мистецтво вишивки та передають знання новим поколінням. Подання номінації стало результатом спільної роботи державних інституцій, носіїв традиції, громадських організацій, дослідників і культурних установ, які долучилися до підготовки досьє та просування української живої спадщини на міжнародному рівні. Репрезентативний список нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО – це перелік традицій, обрядів, ремесел та усної творчості з усього світу. Його мета – привернути увагу до унікальних елементів культури різних народів та допомогти їх зберегти. Україна ратифікувала відповідну конвенцію у 2008 році. До списку уже внесли: петриківський розпис (2013); козацькі пісні Дніпропетровщини (2016); традицію косівської мальованої кераміки (2019); кримськотатарський орнамент орнек (2021); культуру приготування українського борщу (2022); писанку (2024); традицію козацького дзвонарства (2024). Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/1313631-ukraina-podala-visivanku-do-spisku-nematerialnoi-kulturnoi-spadsini-unesko/>

Читання

«У наших просторах не буде байдужості та дискримінації, а будуть нові креативні виклики та проекти». Розмова із засновником книгарень «Сенс» Олексієм Ерінчаком. – Ольга Кириленко

В інтерв'ю засновник книгарень «Сенс» О. Ерінчак розповідає, чим живе «Сенс на Промприладі», про нові формати партнерств, виклики масштабування, промоцію книжок, про людей, які формують «Сенс» щодня, про розвиток бренду, формування культури читання та плани на новий простір в Одесі. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/culture/u-nashyh-prostorah-ne-bude-bajduzhosti-ta-dyskryminacziyi-a-budut-novi-kreatyvni-vyklyky-ta-proyekty-rozмова-iz-zasnovnykom-knygaren-sens-oleksiyem-erinchak/>

Міжнародне співробітництво

Швеція передала Україні репліку бойової хоругви Богдана Хмельницького. – Катерина Ганжа

Швеція передала Україні вироблену вручну репліку бойової хоругви гетьмана Богдана Хмельницького. Артефакт було передано міністру закордонних справ України А. Сибізі під час його візиту до Швеції. Ця подія продовжує втілення важливої ініціативи Президента України В. Зеленського з повернення історичних постатей, артефактів і спадщини. *Довідково:* після битви під Берестечком 1651 року оригінальну хоругву було втрачено, а згодом, під час Північної війни, вона потрапила до Швеції як військовий трофей і зберігається там століттями. Докладніше:

<https://espresso.tv/suspilstvo-shvetsiya-peredala-ukraini-repliku-boyovoi-khorugvi-bogdana-khmelnitskogo>

«Мінотавр» Звягінцева: найчесніший фільм про сучасну росію у Каннах? – Соня Вселюбська

На Каннському кінофестивалі показано нову стрічку А. Звягінцева, відомого російського режисера, шанованого фестивалем за такі депресивні картини про сучасну росію, як «Левіафан» чи «Олена». У новому фільмі «Мінотавр», знятому в Латвії, режисер показав той самий плінтусний мінімум своїх співгромадян (нетипово для автора-росіянина), не шукаючи людяності в людожерському лабіринті своєї держави, чим часто займаються і його співвітчизники, і співчутливі вестернери, натомість намалював промовистий портрет сучасної росії, яка або впритул не помічає війну, або просто її підтримує. Авторка розповідає про стрічку, якій вже пророкують великі нагороди. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/noviy-film-zvyaginceva-minotavr-skolihnuv-kanni-ta-kritikuye-suchasnu-rosiyu-315082/>

Індійський режисер Шекар Капур створить фільм про вченого з Одеси Вальдемара Хавкіна. – Анастасія Большакова

Номінант на «Оскар» і лауреат премії ВАФТА Шекар Капур стане режисером міжнародної історичної драми «Чужорідні тіла» («Foreign Bodies»). Стрічка оповідає про Вальдемара Хавкіна – українського вченого з Одеси, одного з піонерів світової бактеріології. Проект анонсовано під час Каннського кінофестивалю. Фільм розповість про життя і роботу Хавкіна, який наприкінці XIX – початку XX століття створив вакцини проти холери та чуми й допоміг врятувати мільйони людей. Британська адміністрація в Індії призначила його державним бактеріологом, однак згодом учений опинився в центрі гучного скандалу – Хавкіна несправедливо звинуватили у шпигунстві, а його репутацію було зруйновано через упередження та антисемітизм. Дія «Чужорідних тіл» розгортатиметься в Одесі, Парижі, Лондоні, Мумбаї та Колкаті. Наразі триває кастинг на головні ролі. Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/shekar-kapur-znime-film-pro-ukrajinskogo-vchenogo-valdemara-havkina-315076/>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm